

S. Sayısı : 236

Mühendis ve mimarlık hakkında kanun lâyihası ve Nafia ve Adliye encümenleri mazbataları (I/104I)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayn : 6/2017

12 - V - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Mühendislik ve mimarlık hakkında Nafia vekilliğine hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 5 - V - 1938 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
C. Bayar

Sıhhat ve İctimaî muavenet vekilliği sicil ve memurlar müdürlüğü sözlü 45/7009 sayılı ve 1 - IV - 1938 tarihli tezkere suretidir.

Nafia vekilliğine

Karşılık: 19 - III - 1938 tarih ve 2206/4013 zatişleri sayılı tezkerelerine :

Mühendislik ve mimarlık hakkındaki kanun lâyihası ile mühendis ve teknik okulları mezunlarının mecburî hizmetlerine dair hazırlanan kanun lâyihasına esas itibarıyla bir mütaleamız yoksa da mühendislik ve mimarlık hakkındaki kanun lâyihasının (Türk veya cenebi yüksek mühendis veya mimar mekteplerinde carî usullere göre doktora imtihanı vererek buna mahsus diplomayı almış olanlar doktor unvanını da taşırlar) diye yazılan dördüncü maddesine küçük bir ilâve yapılması muvafık olacağı mütalea kılınmaktadır. Usulü dairesinde doktora imtihanı geçirenlerin doktor unvanını kullanması doğru isede diğer serbest mesleklerden hukuk ve ziraat doktorası verenlere de ziraat, doktoru, hukuk doktoru unvanını taşıdıklarından mühendislerimiz için de munasib bir isim bulunarak ayırd edilmesinin teminini ve 3017 sayılı Vekâletimiz teşkilât kanununun 23 ncu maddesinde mezkûr Hrfzıssıhha mektebinde sıhhi mühendislerin kurs göreceklarinin de lâyihaya ilâvesine müsaadelerini saygılarımla rica ederim.

Mühendislik ve mimarlık hakkındaki kanun lâyihasının esbabı mucibesi

1035 sayılı mühendislik ve mimarlık kanunu bu günkü ihtiyaçları karşılayamayacak derecede eskimiş ve 3074 sayılı kanunla Nafia fen mektebinin mühendis yetiştirecek teknik okuluna kalbedilmesi üzerine yüksek mühendislerle mühendislerin vaziyetlerinin tayini zarurî görülmüş ve esasen geçen sene 3077 sayılı kanunun müzakeresi sırasında Büyük Millet Meclisinde esaslı bir mühendislik kanunu ihzârı hakkında arzu izhar buyurulmuş olduğundan bu kanun arz ve teklif edilmiştir.

1035 numaralı kanunun neşrinden bu güne kadar geçen on bir sene zarfında yapılan tecrübe neticesinde eski kanunda mevcud olup mahzurlarını gördüğümüz bazı hükümler çıkarılmış ve faydalı gördüğümüz bazı yeni hükümler de kanuna ilâve edilmiştir.

Bilhassa yeni kanun muntazam bir mühendislik tahsili görmeden imtihanla mühendis olmak im-

kânlarını ortadan kaldırmış ve mühendislik ve mimarlık unvanlarını ve bu sıfatı taşımağa salâhiyetli fen erbabını himaye eden müeyyideleri koymuş ve iblhassa yüksek mühendis ve yüksek mimar mekteplerinden neşet etmeyib bu mekteplere muadil olmayan eenebi yüksek mühendis mekteplerinden mezun olanların yüksek mühendis ve yüksek mimar unvanlarını alabilmelerini bazı tekayyüdata tâbi tutmuştur.

Memurun kanununun 8 nei maddesi memurların ticaret ve sanatla iştigal etmelerini menetmektedir. Ancak bu günkü mühendislerimizin yekûnu memleket dahilindeki resmî ve hususî umran ihtiyaçlarını karşılayamayacak kadar azdır. Nafra vekâleti her gün gittikçe çoğalan bu ihtiyaçlara cevap vermek zaruretini duyduğundan tabiblerde olduğu gibi bazı kayid ve şartlar altında Devlet ve belediye hizmetlerinde bulunan fen erbabına memleketin umranile alâkadar meslekî faaliyetlerde bulunmaları zmnında izin vermek salâhiyetini almak için bu kanuna bir madde ilâve edilmiştir.

Kanun yüksek tasviblerine arz olunmuştur.

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/2167

23 - V - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

13 - V - 1938 tarih ve 6/2017 sayılı tezkereye ektir:

Mühendislik ve mimarlık kanun lâyihası hakkında Maarif vekilliğinden yazılan 18 - V - 1938 tarih ve 1896 sayılı mütaleaname ile ilişiği kararın suretleri bağı olarak sunulmuştur.

Lâyihanın müzakeresi sırasında nazarı itibara alınmasına Yüksek müsaadelerini rica ederim.

Başvekil

C. Bayar

Maarif vekilliği Yüksek Öğretim Genel Direktörlüğü sözlü 1896 sayılı ve 18 - V - 1938 tarihli tezkere suretidir

Başbakanlık Yüksek Orununa

Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanarak bir sureti Bakanlığımıza gönderilen «Mühendis ve mimar hakkındaki» kanun projesi incelenerek Bakanlığımızı ilgilendiren noktalar hakkındaki düşüncelerimiz aşağıda arz olunmuştur:

1 — Bu hususta Akademi Mimarlık Bölümü Profesörler Meclisinin verdiği karar hulâsası bağı olarak sunulmuştur.

2— Bu kanunun birinci maddesinde Türkiye Cümhuriyeti dahilinde mühendislik ve mimarlık unvan ve salâhiyeti ile sanat icra etmek isteyenlerin haiz olmaları lâzım gelen şartlardan bahsedilirken : mühendislik veya mimarlık tahsilini gösteren «Türk Yüksek Mühendis veya mimar mekteplerinden verilen diplomalar» denilmektedir. Bu fıkradaki mimar mekteplerinden maksadın Güzel sanatlar Akademisi şüphesiz bulunduğundan bu müessesce adının «Güzel sanatlar Akademisi mimarlık şubesi» diye tasrihi ve müteakib maddelerde de alâkadar kısımlarda bu eihetin tashihi,

3 — Kanun lâyihasının 9 neu maddesinin ilk fıkrası:

Devlet daire ve müesseselerile belediye hizmetlerinde bulunan bilûmum yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis mimar ve fen memurları mesai saatleri haricinde bile olsa ücretli ve ücretsiz hususî surette sanatlarını icra edemezler» hükmünü ihtiva etmektedir.

Bu madde Bakanlığımıza bağı güzel sanatlar akademisi mimarî bölümünü yakından ilgilendirmektedir. Şöyle ki:

Akademi mimarî bölüm nazarı ve amelî derslerinin hemen hepsi mimar ve mühendisler tarafından okutulmaktadır. İşin bünyesine göre bazı muallimlere ihtisasları dahilinde haftada 2 - 3 saat ders verilmekte ve buna mukabil de 100 lira gibi az bir ücret tediye edilmektedir. Bu kadar az bir para ile bütün mesaisini Akademiye hasredecek bir tek mühendis veya mimar bulmak mümkün olamayacağı gibi, az bir ders saati için bir mühendis veya mimarı tatmin edebilecek paranın da verilmesine imkân yoktur.

En çok dersi olan ve resen tedrisat atelyesi idare eden bir profesöre en çok 300 lira ücret verilmektedir. Bu para ile dışarda mesai saatleri haricinde çalışmamayı teahhüd edecek tam ilmî ehliyeti haiz bir mimar veya mühendis bulmak mümkün olmayacaktır.

Bundan başka yüksek katınıza da bilindiği gibi her şeyden evvel tatbikî bir meslek olan mimarlıkta daimî tecrübe, ilerlemek ve yüksek meslekî bir seviyede kalmak ancak inşaat ve proje yapmakla mümkündür. Aksi takdirde çok ehliyetli genç hocalar farzı muhal olarak bu ücretlerle temin edilebilseler dahi, iki üç sene içinde tamamen nazarı birer adam olarak kalacaklar ve derslerinden istifade edilmeyecek bir hale gelecektir.

Binaenaleyh bu iki maddenin yukarıda arzettiğimiz sebebler dolayısıyla tadiline ve akademi profesör ve muallimlerinin 9 neu madde hükmünden istisna edilmelerine müsaade ve delâlet buyurulmasını saygı ile dilerim.

Karar

1035 numaralı kanunun yerine kaim olmak, onun noksanlarını tamamlamak ve bilhassa yüksek mühendis ve yüksek mimarların hukukunu tayin ve tesbit etmek maksadile hazırlanmış olan kanun projesi meclisimizde tedkik edilmiş ve neticede yeni yapılacak kanunun bütün noksanları bertaraf ederek Avrupa memleketlerindeki yüksek mühendislik ve yüksek mimarlık kanunları kadar mütakâmil olması endişesile yeni projede atideki hususat da temenniye şayan görülmüştür:

1 — Kanun projesinde yüksek mühendis ve yüksek mimarların salâhiyetleri ve meslekî hukuğu hakkında bir maddeye tesadüf edilememiştir. Mühendislik ve bilhassa mimarlığın bir sanat işi olması dolayısıyla meslekî ihtisaslarını kullanarak proje yapmak suretile hayatlarını kazanan büro sahibi mimarların ve mühendislerin ve Avrupa memleketlerinde olduğu gibi haklarını korumak lâzımdır. Serbest çalışan meslek erbabı için yapılacak kanunî himayeler sayesinde memleketimizde bir çok mühendis ve mimar büroları teşekkül edeceği gibi ihtisasları dahilinde bunların vücutte getirecekleri mesai memleket kültürü ve mimarisi için büyük faydeler temin edecektir.

Bu münasebetle serbest çalışan mimarları ve mühendisleri organize edecek olan (Mimar odaları) ve (Mühendis odaları) nizamnamelerini resmî mahiyete sokacak olan maddelerin kanuna ilâvesi yerinde olur.

Bu maddenin şu suretle olması muvafıktır:

Yüksek mimarlığın meslekî tekâmülü, içtimaî ve iktisadî teşkilâtı hakkında bu kanuna ek olan mimar odaları kanunu hükümleri cari olacaktır. Memlekette mimarlığın tahsil ve kültür cephesini tanzim ve tekâmül ettirmek ve bunlar hakkında program, talimatname gibi ülkü ve sanata müteallik hususâtı hazırlamak ve teklif etmek üzere meslekî teşekküllerden de bir yüksek mimarlık heyeti teşkil edecektir.

2 — Nafra fen mektebinin teknikuma tahvilinden sonra memleketimizde (Mühendis) yetiştiren bir müessesenin meydana gelmesi ve ileride belki de bir (Mimar) okulu teşekkülü ihtimali olması dolayısıyla, bunlarla Yüksek mühendis ve Yüksek mimarların yapacakları işlerde salâhiyetlerini ayıran bir kayıt yoktur. Bu salâhiyetleri kanun gerçevesi dahiline almak uzun olacağından yalnız salâhiyetlerin ve ihtisasların alâkadar meslek teşekkülleri ve alâkadar vekâletler tarafından bir talimatnameye göre tayin ve tefrik edileceği hakkında bir maddenin ilâvesi lâzımgelmektedir.

3 — Kanun projesinde memleketimizde çalışacak mühendis ve mimarların tâbiyetleri hakkında bir kayıt mevcud değildir.

Küçük sanatların bile Türk tebasma tahsis edilmekte olduğu bir sırada, eenebilerin bilâ kaydı dışarı memleketimizde çalışmalarını tahdid etmek lâzımdır. Ancak lüzum görülerek Devlet tarafından celbedilmiş mutahassısların kontrat müddetleri devamınca Türkiye'de icrayı sanat etmelerine müsaade edilmesi muvafık olacaktır.

4 — Kanun projesinde birinci maddenin (A) fıkrasında memleketimizde yüksek mimarlık ve yüksek mühendislik tahsili gösteren mekteplerin zikredilmesi muvafık olacaktır. Bu fıkra «Memleketimizde Yüksek mühendislik ve Yüksek mimarlık tahsillerini gösteren Yüksek Mühendis mektebinin (Yüksek mühendis) ve Güzel sanatlar Akademisinin (Yüksek mimar) diploması» şeklinde olmalıdır.

5 — Memleket dahilinde mevcut teknikumun mühendislik şubesinden başka halâ ne bir mühendis ve ne de bir Mimar mektebi mevcut olmadığı için kanun lâyihasında birinci maddenin (C) fıkrasında zikredilen «Türk Teknik okulu Mühendis kısmı ile programlarının buna muadil olduğu kabul edilen memleket dahilindeki diğer mühendis veya mimar mekteplerinden verilen diploma lar» ibaresinin tayyedilmesi muvafık olacaktır.

6 — Kanun projesinde (IX) neu madde olarak zikredilen memur meslek erbabının hariçte hususî mahiyette iş yapmalarının menine prensib itibarile muzahir isek de mimarlığın bir güzel sanat şubesi olması dolayısıyla, bilhassa profesör, müşavir gibi haftanın yalnız bir kısmında resmî vazifede bulunan kimselerin lüzumlu olan meslekî tekâmül ve inkişaflarına yardım edecek hususî proje ve tatbikatla meşğul olmaları elzem olduğundan bu gibilerin diğer memur mühendis ve mimarlardan tefriki lâzım gelmektedir. Kanunla bu noktanın nazarı itibara alınması ve sanatlarını icra hususunun temini ve her hangi bir kayda tâbi tutulmaması memleket sanat, teknik ve kültürü için elzemdir. Bu gibi kimselerin esasen adeden mahdud olması ve kendi sahalarında mutahassıs olmaları bir umumiyet teşkil etmiyecektir.

Nafıa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Nafıa encümeni
Esas No. 1/1041
Karar No. 15

23 - V - 1938

Yüksek Reisliğe

Mühendislik ve mimarlık hakkında Nafıa ve killiğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 5- V - 1938 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Encümene davet olunan Hükümet mümessili hazır olduğu halde tedkik ve müzakere olundu. Şifahen de icab eden izahat alındı.

Türkiye Cumhuriyeti hududları dahilinde mühendislik ve mimarlık unvan ve salâhiyeti ile icrayı sanat eden mühendis ve mimarların vaziyet ve salâhiyetlerini tayin eden 1035, 3074 ve 3077 sayılı kanunlar mevcut ise de bunların bu günkü ihtiyaçları karşılayamadığı tecrübelerle sabit olmuştur. Meselâ eenebilerin hariçte esaslı bir tahsil görmeden ve yüksek mühendis mektebinde ve teknik okulda okunan derslerden imti-

han vermeden memleketlerinden aldıkları bir vesika ile Türkiye dahilinde mühendislik ve mimarlık yapmalarına imkân veriliyordu. Yeni lâyiha bu gibi mahzurların önüne geçtiği gibi memleketin ümranile alâkadar fen erbabının ne gibi kayid ve şartlarla sanatlerini icra edeceklerini tayin ve tesbit etmektedir.

Esas itibarile kabul olunan kanun lâyihası yapılan tadillerle birlikte havalesi mucibince Adliye encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Nafıa E. Reisi	M. M.	Kâtib
Erzincan	Kayseri	Manisa
A. Samih Uter	A. Hülmî Kalaç	
A. Karahisar	A. Karahisar	Ankara
Cemal Akçın	M. Göneng	E. Demirel

Elâzığ	Eskişehir	Eskişehir	Isparta	Kars	Kastamonu
F. Z. Çiyültepe	A. Özdemir	O. Işın	H. Özdamar	Baha Öngören	Sami Erkman
İçel	Kastamonu	İzmir	Niğde	Samsun	Tokad
F. Mutlu	V. İzbudak	S. Epikmen	Halid Mengi	Dr. A. Sirel	Gl. S. Üke

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/1041

Karar 36

6 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Mühendislik ve mimarlık hakkında Nafia ve kâletince hazırlanmış Başvekâletin 12 - V - 1938 tarih ve 6/2017 sayılı tezkeresinde Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Adliye encümenine havale edilmekle Nafia encümeninin tadilâtı ve mu-cib sebeplerini gösteren mazbatsile birlikte Nafia vekili huzurile tedkik ve müzakere olundu:

İmar işleri her gün inkişaf etmekte olan memleketimizde mühendislik ve mimarlık mesleklerine karşı büyük ehemmiyet atfedilmesi lüzumu, izahta müstağni bir hakikat olmakla bu meslek mensublarının ilmî kudret ve ehliyetlerinin, yapacakları işleri başarmağa kifayetini temin edecek esaslara iptina ettirilmesi ve bunun müeyyidelere bağlanması zaruridir. Mevcud kanunların bu maksadı tamamilen temin etmediği nazara alınarak mühendis ve mimarları tahsîl derecesine göre sınıflara ayıran ve bu unvanları taşımak ve ona göre sanatlerini icra etmek için diploma ve ruhsatnameyi haiz bulunmak ve yabancı mekteplerde tahsil etmiş olanların da yukuf ve ehliyet derecelerini tedkik ederek ona göre diploma ve ruhsatname verilmek hükümlerini ihtiva eden bu lâyiha encümenimizce esas itibarile kabul edilmiştir.

Maddeler üzerinde encümenin yaptığı değişiklikler arasında diploma ve ruhsatnamesiz mühendis veya mimarların sanat icra etmemeleri lük-münü gösteren yedinci maddeye bu kabîl fimsa-lerin rey vermemeleri de ilâve edilmiştir ki bu-nunla ehli-vükuf sıfatı ile rey ve mütasea beyanı, sanat icrası kadar bir takım haklara müesir ola-bilecek mahzurlara da meydan verilmesi temin olunmuştur.

Cezaî hükmü ihtiva eden 8 nci maddede mü-kerrirlerin hapis cezası ile beraber para cezası ile de cezalandırılmaları ve diploma veya ruhsatna-

mesiz mühendis ve mimar kullananlardan hükmî şahısların mümessilleri olan kimselerin ceza gö-recekleri maddede tasrih edilmiştir.

9 neu maddeye Devlet daire ve müesseselerinde çalışan mühendis ve mimarların hariçte bir iş yapmaları memnuiyetinden profesörlerle öğretmen ve doçentlerin istisnası hakkında bir fıkra ilâve olunarak bu suretle bunlardan irfan hayatında da istifade edilmesi düşünülmüştür.

Meri kanunlar hükmüne göre mühendis ve mimar unvanile diploma ve ruhsatname almış olanların bu kanuna intibakını temin için bun-ları tebdil etmelerinin mecburî olmasını muva-fık gören encümenimiz, lâyihamın 10 neu mad-desini bu esasa göre muvakkat madde olarak kaleme almıştır.

Lâyihada mimar mektepleri diye mevcut ka-yid, bu gün memleketimizde mimar yetiştiren Güzel sanatlar akademisi mimarî şubesine şamil olduğundan bilhassa birinci maddenin (A) ben-dindeki kayıdde akademinin bu şubesinin ayrıca işaret edilmesine lüzum olmadığına Nafia vekilinin izahı ve lâyihamın istihdaf ettiği maksad itibarile encümenimizce kanaat edilmiştir.

Lâyiha, Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Ad. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Çorum	Kocaeli	Erzurum
Münir Çağıl	Salâh Yargı	Fuad Sirmen
Bursa	Kastamonu	Balıkesir
S. F. Talay	Dr. Ş. Şenozan	O. Niyazi Burcu
Antalya	Kocaeli	Bursa
Numan Aksoy	Ragıp Akca	Atıf Akgüç
Antalya	Kayseri	
Tevfik Arıcan	R. Özsoy	
Balıkesir	Denizli	Urfa
Ö. Evren	N. A. Küçükka	Fuad Gökbudak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Mühendislik ve mimarlık hakkında kanun lâyihası

MADDE I — Türkiye Cumhuriyeti hududları dahilinde mühendislik ve mimarlık ünvan ve salâhiyeti ile sanat icra etmek isteyenlerin aşağıda yazılı vesikalardan birini haiz olmaları şarttır:

a) Mühendislik veya mimarlık tahsilini gösteren Türk yüksek mühendis veya mimar mekteplerinden verilen diplomalar;

b) Programlarının yüksek mühendis veya mimar mektepleri programlarına muadil olduğu kabul edilen bir ecnebî yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebinden diploma almış olanlara usulüne tevfiakan verilecek ruhsatnameler;

c) Türk Teknik okulu mühendis kısmı programlarının buna muadil olduğu kabul edilen memleket dahilindeki diğer mühendis veya mimar mekteplerinden verilen diplomalar;

d) Programlarının Türk Teknik okulu mühendis kısmı programlarına muadil olduğu kabul olunan bir ecnebî mühendis veya mimar mektebinden diploma almış olanlara usulüne tevfiakan verilecek ruhsatnameler.

MADDE II — Yukarıki maddenin (b) ve (d) fıkralarında yazılı ecnebi mekteplerden mezun olanlara ruhsatname verilebilmek için çıktıkları mektebin aslî talebesi olarak tahsil dereceleri geçirmiş ve mektebin bütün tedrisatını muntazaman ve filen takib etmiş ve mektebde cari usullere göre geçirilmesi lâzımgelen bütün imtihanları bitirmiş bulunmaları şarttır.

MADDE III — Birinci maddenin (a) ve (b) fıkralarında yazılı vesikaları haiz bulunanlara (Yüksek mühendis) veya (Yüksek mimar) ve (c) ve (d) fıkralarında yazılı vesikaları haiz bulunanlara da sadece (Mühendis) veya (Mimar) ünvanı verilir. Ve bu ünvanlar diploma veya ruhsatnamelere de dercolunur.

MADDE IV — Türk veya ecnebi yüksek mühendis veya mimar mekteplerinde cari usullere göre doktora imtihanı vererek buna mahsus diplomayı almış olanlar doktor unvanını da taşırlar.

MADDE V — Programları Türk yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebi program-

NAFIA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Mühendislik ve mimarlık hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükûmetin birinci maddesi aynen.

MADDE 2 — Hükûmetin ikinci maddesi aynen.

MADDE 3 — Hükûmetin üçüncü maddesi aynen.

MADDE 4 — Türk veya ecnebi yüksek mühendis veya mimar mekteplerinde cari usullere göre doktora imtihanı vererek buna mahsus diplomayı almış olanlar doktor mühendis unvanı taşırlar.

MADDE 5 — Hükûmetin beşinci maddesi aynen.

ADLIYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Mühendislik ve mimarlık kanunu lâyhası

MADDE 1 — Hükûmetin teklifi aynen

MADDE 2 — Hükûmetin teklifi aynen

MADDE 3 — Birinci maddenin (A) ve (B) fıkralarında yazılı vesikaları haiz bulunanlara (Yüksek mühendis) veya (Yüksek mimar) ve (C) ve (D) fıkralarında yazılı vesikaları haiz bulunanlara da (Mühendis) veya (Mimar) unvanı verilir. Bu unvanlar diploma veya ruhsatnamelere de derç olunur.

MADDE 4 — Nafia encümeninin dördüncü maddesi aynen

MADDE 5 — Hükûmetin beşinci maddesi aynen

Hü.

Na. E.

larından dun ve teknik okulu programlarından yüksek olan ve fakat bulunduğu memleketçe yüksek meteblerden sayılan bir mühendis veya mimar mektebini 2 nci maddede yazılı şartlar dairesinde bitirmek suretile diploma almış olanlara (mühendis) veya (mimar) şahadetnamesi verilir.

Geçen fıkrada yazılı mekteblerden mezun olanlar yüksek mühendis veya yüksek mimar ruhsatnamesi almak istedikleri takdirde yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebinin alâkalı ihtisas şubeleri ders programları mucibince okumadıkları derslerin imtihanlarını muvaffakiyetle geçirmiş olmaları şarttır.

MADDE VI — Bu kanunda yazılı ruhsatnamelerin verilmesi ve mekteb programları muadeletlerinin tedkiki ve bu işlerle uğraşacak heyetin teşkili usulleri ve ruhsatnamelerden alacak harç miktarları, alâkadar vekâletlerin mütaleaları almmak suretile Nafıa vekâletince tanzim edilecek bir nizamname ile tesbit olunur.

MADDE VII — Birinci maddede zikrolunan diploma veya ruhsatnemelerden birini haiz olmayanlar Türkiyede mühendis veya mimar unvanı ile istihdam olunamazlar ve bu unvanlarla icrayı sanat edemezler ve imza koyamazlar ve bu unvanları kullanamazlar.

MADDE VIII — Yukarıki madde hükümlerine aykırı harekette bulunanlar (50) liradan (500) liraya kadar ağır para cezasile ve tekerürü halinde bir aydan üç aya kadar hapis cezasile cezalandırılırlar. Birinci maddede yazılı diploma ve ruhsatnameyi haiz olmayanları bu vesikalara mahsus unvan ve salâhiyetle işlerinde kullanan hakikî veya hükmi şahıslar da aynı suretle ceza görürler .

MADDE IX — Devlet daire ve müesseseleri ile belediye hizmetlerinde bulunan bilûmum yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar ve fen memurları mesai saatleri haricinde bile olsa ücretli ve ücretsiz hususî surette sanatlarını icra edemezler. Ancak serbest meslek er-

MADDE 6 — Hükûmetin altıncı maddesi aynen.

MADDE 7 — Hükûmetin yedinci maddesi aynen.

MADDE 8 — Yukarıki madde hükümlerine aykırı harekette bulunanlar (50) liradan (500) liraya kadar ağır para cezasile ve tekerürleri halinde bir aydan üç aya kadar hapis cezasile cezalandırılırlar. Birinci maddede yazılı diploma ve ruhsatnameyi haiz olmayanları bu vesikalara mahsus ünvan ve salâhiyetle kanunen mühendis veya mimar kullanılmasını icab eden işlerinde kullanan hakikî veya hükmi şahıslarda aynı suretle ceza görürler.

MADDE 9 — Devlet daire veya müesseseleri ile belediye hizmetlerinde bulunan bilûmum yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar ve fen memurları mesai saatleri haricinde bile olsa ücretli ve ücretsiz hususî surette sanatlarını icra edemezler. Ancak serbest meslek

Ad. E.

MADDE 6 — Bu kanunda yazılı ruhsatnamenin verilmesi ve mekteb programları muadletlerinin tedkiki ve bu işlerle uğraşacak heyetin teşkili usulleri ve ruhsatnamelerden alınacak harç miktarları alâkalı vekâletlerin mutaleaları almarak Nafia vekâletince hazırlanacak bir nizamname ile tesbit olunur.

MADDE 7 — Birinci maddede zikrolunan diploma veya ruhsatnamelerden birini haiz olmayanlar Türkiyede mühendis veya mimar ünvanile istihdam olunamazlar. Ve bu imzalarla sanat icra edemezler ve bu unvanları kullanarak rey veremezler ve imza da koyamazlar.

MADDE 8 — Yukarıki madde hükümlerine aykırı harekette bulunanlar 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasile ve tekerrürü halinde para cezasile beraber ayrıca bir aydan üç aya kadar hapis cezasile cezalandırılırlar.

Birinci maddede yazılı diploma ve ruhsatnameyi haiz olmayanları bu vesikaları haiz olanlara mahsus unvan ve salâhiyetle işlerinde kullanan kimselerle hükmî şahsiyetlerin mümessilleri de aynı suretle cezaya mahkûm ediler.

MADDE 9 — Devlet daire ve müesseselerile belediye hizmetlerinde bulunan Yüksek mühendis, Yüksek mimar, mühendis, mimar ve fen memurları çalışma saatleri dışında bile olsa ücretli veya ücretsiz hususî surette sanatlerini icra edemezler. Ancak serbest meslek erbabı bulunma-

Hü.

Na. E.

babı bulunmayan ve mahallin belediye veya nafıa idarelerinin müracaatı ve en büyük mülkiye memurunun talebi ile zaruret bulunduğu tahakkuk eden yerlerde tasdik ve mürakabesi kendilerine veya mensub olduğu mahalli dairelere aid olmayan memleketin umranile alâkadar hususî meslekî işleri devamlı olmamak ve hariçte yazıhane açmamak ve mesai saatleri haricinde yapmak şartile kabul (etmeğe Nafıa vekâleti izin verebilir).

erbabı bulunmayan ve mahallin belediye veya Nafıa idarelerinin müracaatı ve en büyük mülkiye memurunun tasdiki talebi ile zaruret bulunduğu tahakkuk eden yerlerde tasdik ve mürakabesi kendilerine veya mensub olduğu mahallî dairelere aid olmayan memleketin umranile alâkadar hususî meslekî işleri devamlı olmamak ve hariçte yazıhane açmamak ve mesai saatleri haricinde yapmak şartile kabul edilir.

MADDE XI — 1035 numaralı kanunla buna ek olan 3077 numaralı kanun mülğadır.

MADDE 11 — Hükûmetin on birinci maddesi aynen.

MADDE X — 3077 numaralı kanunun neşrinden evvel 1035 numaralı kanuna tevfiikan mühendis veya mimar unvanile verilmiş olan diplomalar ile ruhsatnameler yüksek mühendis veya yüksek mimarlık unvanile verilmiş ruhsatnameler hükmündedirler. İsteyenler diploma ve ruhsatnamelerini yeni unvanlarma göre değiştirebilirler.

MADDE 10 — Hükûmetin onuncu maddesi aynen.

MADDE XII — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 12 — Hükûmetin on ikinci maddesi aynen.

MADDE XIII — Bu kanun hükümlerinin icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MADDE 13 — Hükûmetin on üçüncü maddesi aynen.

5 - V - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	F. Kurdoğlu

Ad. E.

yan ve mahallin belediye veya Nafra idarelerinin müracaati ve en büyük mülkiye âmirinin muvafakatile zaruret bulunduğu tahakkuk eden yerlerde tasdik ve murakabesi kendilerine veya mensub oldukları mahalli idarelere aid olmıyan memleketin ümranile alâkalı hususî meslekî işleri devamlı olmamak ve hariçte bir yazıhane açmamak ve asıl vazifelerinin çalışma saatleri dışında yapmak şartile birinci fıkrada yazılı memurlar iş kabul edebilirler.

Profesörlük, öğretmenlik, ve doçentlik birinci fıkrada yazılı memnuiyet hükmünden müstesnadır.

MADDE 10 — 1033 ve 3077 sayılı kanunlar ilga edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — 3077 sayılı kanunun neşrinden evvel 1033 sayılı kanuna göre mühendis veya mimar unvanile verilmiş olan diplomalarla ruhsatnameler Yüksek mühendis veya yüksek mimarlık unvanile verilecek ruhsatnameler hükmünden olub bu kanunun neşrinden itibaren en çok altı ay içinde bu mühendis ve mimarlar diploma ve ruhsatnamelerini yeni unvanlarına göre değiştirmek mecburiyetindedirler.

MADDE 11 — Hükûmetin 12 nci maddesi aynen.

MADDE 12 — Hükûmetin 13 ncü maddesi aynen.

